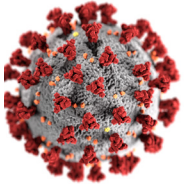

Mambo unayopaswa kujua kuhusu COVID-19 ili kujilinda mwenyewe na wengineo

Fahamu kuhusu COVID-19

- Virusi vya Corona (COVID-19) ni ugonjwa unaosababishwa na virusi ambavyo vinaweza kuenea kutoka kwa mtu mmoja hadi kwa mwingine.
- Virusi ambavyo husababishwa COVID-19 ni virusi vipya ambavyo vimeenea kote ulimwenguni.
- Dalili za COVID-19 zinaweza kuwa tofauti kuanzia tulivu (au bila dalili) hadi kwa kuwa mgonjwa vibaya kabisa.

Fahamu jinsi COVID-19 husambazwa

- Unaweza kuambukizwa kwa kutangamana kwa karibu (kama futi 6 au upana wa mikono miwili) na mtu aliye na COVID-19. COVID-19 kwa kimsingi husambazwa kutoka kwa mtu mmoja hadi kwa mwingine.
- Unaweza kuambukizwa kutoka kwa vitone vidogo vya hewa ya kupumua pale ambapo mtu aliyeambukizwa amekohoa, kupiga chafya, au kuongea.
- Pia unaweza kuipata kwa kushika sakafu au kifaa ambacho kina virusi hivyo, na kisha kushika mdomo wako, mapua au macho.

Jilinde mwenyewe na wengineo kutokana na COVID-19

- Kwa sasa hakuna chanjo ya kinga dhidi ya COVID-19. Njia bora zaidi ya kujilinda ni kutojiweka wazi kwa virusi hivi vinavyosababisha COVID-19.
- Kaa nyumbani kadri ziadi iwezekanavyo na uepuke utangamano wa karibu na watu wengineo.
- Vaa kitambaa cha usoni ambacho kinafunika mapua na mdomo wako katika maeneo ya umma.
- Safisha na uue viini kwenye sakafu zinazoguswa mara kwa mara.
- Osha mikono yako mara kwa mara kwa sabuni na maji kwa angalau sekunde 20, au tumia sanitaiza ya mikono yenye alcohol ambayo ina angalau asilimia 60 ya alcohol.

Zingatia Kukaa mbali na wengineo

- Fanya ununuzi wa mboga na dawa, kuona daktari, na kufanya shughuli za kibenki mtandaoni inapowezekana.
- Ikiwa ni lazima ujifikishe huko wewe kibinafsi, kaa angalau futi 6 mbali na wengineo na uue viini kwenye vifaa ambavyo ni lazima uvishike.
- Pokea bidhaa za kuagiza na vyakula vya kuagiza, na upunguze utangamano wako na wengineo kwa kadri iwezekanavyo.

Zuia kusambaa kwa COVID-19 ikiwa uko mgonjwa

- Kaa nyumbani ikiwa uko mgonjwa, isipokuwa iwe unaenda huduma ya matibabu.
- Epuka kutumia usafiri za umma, kushiriki usafiri, au tekisi.
- Jitenge na watu wengineo na wanyama walio nyumbani kwako.
- Hakuna matibabu mahususi ya COVID-19, lakini unaweza kutafuta uuguzi wa kimatibabu ili kusaidia kupunguza dalili zako.
- Ikiwa unahitaji msaada wa kimatibabu, piga simu kabla.

Fahamu hatari zako za kuwa mgonjwa vibaya zaidi

- Kila mtu yuko katika hatari ya kupata COVID-19.
- Watu wazima waliokomaa na watu wa umri wowote ambao wana hali zingine za kimatibabu zinazowasumbua huenda wakawa katika hatari kubwa zaidi ya kuzidiwa na ugonjwa huu vibaya zaidi.

